

*Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj
Interesna skupina lokalnih interesov*

3

Številka: 411-02-1/2023/7 EPA 766-IX
Ljubljana, 9. 5. 2023

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov sta, na podlagi 16. in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20 in 67/22), oblikovali naslednje skupno

POROČILO

k Predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2023 (Rb2023).

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj (5. seja) in Interesna skupina lokalnih interesov (9. seja) sta, *kot zainteresirani*, na skupni seji 8. 5. 2023 obravnavali Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2023 (v nadaljevanju: predlog rebalansa proračuna), ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija in interesna skupina ugotavljata, da je predlog rebalansa proračuna za leto 2023 tehnične narave in sledi reorganizaciji aktualne vlade. Kot je bilo pojasnjeno, predlog rebalansa proračuna ohranja z razrezom določen zgornji nivo skupnih proračunskih izdatkov, ki ga je Vlada sprejela 23. 3. 2023.

Prihodki v predlogu rebalansa proračuna bodo po načrtih dosegli 13,14 milijarde evrov ter so v primerjavi s sprejetim proračunom nižji za 1,7 % oz. 233 mio evrov. To je med drugim posledica nižje ocene davčnih prihodkov (72,8 mio evrov), predvsem nižje rasti iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO), ki je posledica nižjega proračuna za leto 2022 in rahlo slabšega poslovanja podjetij od predvidenega zaradi vplivov energetske krize. Nedavčni prihodki so višji za 130,1 mio evrov, predvsem iz naslova prihodkov od obresti. Predvideni kapitalni prihodki, prejete donacije in transferni prihodki so višji za 17,5 mio evrov. Prihodki iz naslova prejetih sredstev iz proračuna EU so nižji za 308,2 mio evrov, kar je predvsem posledica dejstva, da bomo od Evropske komisije prejeli končno plačilo za programsko obdobje 2014–2020 leta 2025 v višini 5 % ter zaradi zamika izvajanje večletnega finančnega okvirja za obdobje 2021–2027.

Odhodki v predlogu rebalansa bodo dosegli 16,1 milijarde evrov in so v primerjavi s sprejetim proračunom nižji za 3,6 % oz. 609 mio evrov, med drugim zaradi uspešnega boja z energetske draginje in nižjega obsega potrebnih sredstev za njeno blaženje. Največje znižanje odhodkov proračuna v bilanci prihodkov in odhodkov se načrtuje na politiki intervencijski programi in obveznosti za 659,8 mio evrov, predvsem zaradi spremenjenih okoliščin na področju blaženja posledic draginje za gospodinjstva in gospodarstvo. Skladno se tem se rezerva za ta namen prilagaja dejanskim razmeram na trgu. Znižuje se tudi rezerva za financiranje ukrepov, povezanih s covidom-19, zaradi spremenjene dinamike izvajanja projektov pa se znižujejo tudi načrtovani izdatki iz naslova kohezijske politike za obdobje 2021–2027. Kljub navedenemu znižanju se nivo izdatkov ohranja za investicije in investicijske transfere, in sicer v višini 2,5 milijardi evrov, kar je največ doslej.

Pojasnjeno je tudi bilo, da je načrtovani primanjkljaj glede na sprejeti proračun nižji za 375,57 mio evrov in znaša 2,9 milijarde evrov oziroma 4,5 % BDP. Predstavnica predlagatelja zakona je poudarila, da bodo prihodnje leto znova v veljavi fiskalna pravila in zahteva, da je treba primanjkljaj v sektorju država znižati pod 3 % BDP in dolg pod 60 % BDP. Zato je treba za doseg tega cilja pri pripravi rebalansa s proračunskimi sredstvi države upravljati preudarno in znižati primanjkljaj. V tej povezavi je bilo izpostavljeno, da bi z dvigom povprečnine za leti 2023 in 2024, ki jo predlaga Združenje občin Slovenije z amandmajem, presegli dopustno mejo izdatkov občin, ki za leto 2024 znaša okoli 3 milijarde evrov in jo določa Odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2024– 2026, objavljenim v Uradnem list RS 24. 4. 2023. Dejstvo je, da realizacija izdatkov za lokalno raven že v letu 2022 znaša skoraj 2,9 milijarde evrov.

Komisija je bila tudi seznanjena, da se z rebalansom proračuna države v okviru Ministrstva za javno upravo višina sredstev na programu Lokalna samouprava ne spreminja.

V povezavi z načrtovano nižjo realizacijo sredstev iz proračuna EU v letu 2023 komisija in interesna skupina apelirata, da je treba v okviru evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027 okrepiti aktivnosti v okviru procesa priprave projektov, saj je njihovo pravočasno dokončanje pogoj za izplačilo pričakovanih evropskih strukturnih in kohezijskih sredstev in s tem uspešno naslavljanje razvojnih izzivov države. Komisija in interesna skupina menita, da bi se v prihodnje morali izogibati situacijam, ki smo jim bili priča v preteklosti, ko smo pred koncem programskega obdobja v izogib izgubi razpoložljivih evropskih sredstev v naglici pripravljali projekte in na njih preusmerjali sredstva iz že odobrenih projektov ter se s tem tudi izpostavljali tveganjem v zvezi z uspešnostjo črpanja sredstev.

Komisija in interesna skupina opozarjata, da v lanskem letu dogovorjena višina povprečnine zaradi spremenjenih razmer v luči energetske krize in inflacije ter posledično višjih stroškov delovanja javnih zavodov ne zagotavlja kritja dejanskih stroškov občin. Zato menita, da bi morala Vlada prisluhniti reprezentativnim združenjem občin ter poiskati ustrezen rešitev za financiranje občin.

Komisija in interesna skupina sta po opravljeni razpravi sprejeli naslednji **s k l e p**:

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov ne podpirata Predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2023.

* * *

Za poročevalca na seji pristojne Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je bil določen podpredsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Leopold Pogačar.

Podpredsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj
Leopold Pogačar, l.r.

Vodja interesne skupine lokalnih interesov
Milan Ozimič, l.r.